

ΣΧΕΔΙΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΤΗΣ ΦΕΡΟΥΣΑΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΕΩΡΩΝ

ΜΕΛΕΤΗ / ΕΙΣΗΓΗΣΗ:

Σπυρίδων Δημ. Νικολογιάννης

Επιστημονικός Συνεργάτης του Δημάρχου – Δήμου Μετεώρων

Οικονομολόγος MSc

in Banking & Tourism Management

Καλαμπάκα, 14 – 05 – 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1.	Εισαγωγή	σελ.	3
2.	Στατιστική αποτύπωση της εξέλιξης του τουρισμού σε σχέση με τον χρόνο	σελ.	4
3.	Η τουριστική ανάπτυξη στην Ελλάδα (σχετικοί δείκτες)	σελ.	5
4.	Θέση της Ελλάδας στο διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον	σελ.	6
5.	Δήμος Μετεώρων - Τοπική Οικονομία	σελ.	6
5α.	...Δεν είναι όμως μόνο ο Τουρισμός	σελ.	7
6.	Ανοιχτό Μουσείο Μετεώρων ως πόλος έλξης	σελ.	8
7.	Νομοθετικό πλαίσιο	σελ.	8
8.	S.W.O.T. ανάλυση	σελ.	9
9.	PEST EL ανάλυση	σελ.	10
10.	Διαχείριση και εκμετάλλευση της ροής των επισκεπτών	σελ.	12
10Α.	Αξιοποίηση μονοπατιών στο σύμπλεγμα των Μετεώρων	σελ.	12
11.	Γενική περιγραφή σχεδίου διαχείρισης	σελ.	13
12.	Σενάρια Σχεδίου Διαχείρισης φέρουσας ικανότητας	σελ.	13
13.	Εκμετάλλευση μονοπατιών Μετεώρων – μέριμνα του Δήμου	σελ.	14
14.	Επιμέρους ανάλυση των σημείων 10.Α.1	σελ.	15
15.	Χαρτογράφηση Μονοπατιών – Φωτογραφίες	σελ.	26
16.	Παραρτήματα	σελ.	27

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Δήμος Μετεώρων, τοποθετείται γεωγραφικά στο κέντρο της Ελλάδας, στη γεωγραφική περιφέρεια της Θεσσαλίας και συγκεκριμένα στο νομό Τρικάλων. Πρόκειται για τον δεύτερο μεγαλύτερο δήμο της χώρας μας σε έκταση και έναν από τους πιο γνωστούς της Ελλάδας σε παγκόσμιο επίπεδο. Διαθέτει έναν μοναδικό τουριστικό προορισμό, τα Μετέωρα, ο οποίος **...δεν αποτελεί απλά άλλη μία θάλασσα!**

Η θέση του χαρακτηρίζεται ως στρατηγική καθώς έχει πρόσβαση από πολλά σημεία της ηπειρωτικής Ελλάδας αλλά και από σημαντικά λιμάνια και αεροδρόμια. Η εν γένει άσκηση και εφαρμογή της δημοσιονομικής πολιτικής των τελευταίων δεκαετιών από τις ελληνικές κυβερνήσεις επέτρεψε την κατασκευή σημαντικών έργων υποδομής όπως οδοποιίες, λιμάνια, παρεμβάσεις σε πολιτιστικά και τουριστικά μνημεία και αξιοθέατα, τόσο εντός του δήμου Μετεώρων όσο και στην ευρύτερη περιοχή ή και στους όμορους νομούς με αποτέλεσμα να προκύψει σημαντικό ενδιαφέρον για πρόσβαση και επισκεψιμότητα.

Και καθώς *το να χέρι νίβει τ' άλλο*, οι υλοποιήσεις αυτές παράλληλα με συγκυριακές εξελίξεις στο ευρύτερο γεωπολιτικό περιβάλλον της λεκάνης της Μεσογείου, επέτρεψαν καταρχήν τη χώρα μας αλλά και τον δήμο μας να καταγράψει σημαντική αύξηση επισκεψιμότητας κατά τη διάρκεια των ετών καταγράφοντας μεγέθη ιδιαίτερα αυξημένα τα οποία αν τα μεταφράσουμε με τη γλώσσα των αριθμών και της στατιστικής, πρόκειται για τα κάτωθι: εντός της σχεδόν δεκαετίας της οικονομικής κρίσης και συρρίκνωσης πολλών επαγγελματικών δραστηριοτήτων, ο τουρισμός ως ευέλικτος επαγγελματικός κλάδος παρουσίασε άμεση ανταπόκριση.

2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Η πενταετία 2008 – 2012 χαρακτηρίστηκε από κατακόρυφη πτώση της ζήτησης για τις υπηρεσίες του τουρισμού. Η επόμενη τριετία 2013 – 2015 κατέγραψε συνεχή άνοδο ενώ το 2015, τα μεγέθη παρουσίασαν μία στασιμότητα ή και μία μικρή μείωση σε πολλές περιπτώσεις, επηρεαζόμενη η οικονομία και από νομισματικές ανισορροπίες και κρίσεις σε παγκόσμιο επίπεδο όπως η πετρελαϊκή και η ανάκαμψη των προσφυγικών ροών. Η τριετία 2016 – 2018 ήταν αυτή που εκτόξευσε την ήδη θετική μεταβολή του τουρισμού καθώς κατεγράφησαν επιπλέον αυξήσεις, των αφίξεων σε ποσοστό 21%, των διανυκτερεύσεων σε ποσοστό 19% και των εσόδων σε ποσοστό 23%. Επίσης, σύμφωνα με την τελευταία ολοκληρωμένη οικονομική χρήση του 2019, ο παγκόσμιος τουρισμός παρουσίασε αύξηση της τάξεως του 4%, ποσοστό το οποίο προβλεπότανε και για το 2020!

Επιχειρώντας μία αλλιώςτική προσέγγιση της στατιστικής απεικόνισης, αξίζει να σημειωθεί ότι στο 2015, περίοδος «κλειδί» καθώς ακολουθεί την τριετία της συνεχούς ανόδου, η Γερμανία, η Βρετανία, η Γαλλία, η Ιταλία και η Βουλγαρία αποτέλεσαν ως εξαγωγικές τουριστικά χώρες το 43% περίπου της επισκεψιμότητας για την Ελλάδα! Συνολικά, από το 2013 έως το 2018, ο αριθμός των αφίξεων σε απόλυτο νούμερο ξεπέρασε τα 30 εκατομμύρια επισκέπτες, καταγράφοντας μία εντυπωσιακή μεταβολή της τάξεως του 21%, όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο στην τριετία 2016 – 2018.

Άλλο αξιοσημείωτο στοιχείο είναι το γεγονός ότι το 50% των εισπράξεων προήλθε, σύμφωνα με τα οικονομικά στατιστικά στοιχεία της χρήσης 2018, από τους επισκέπτες των χωρών Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Βρετανία και Η.Π.Α ενώ από τις χώρες αυτές προήλθε και το 40% των αφίξεων! Γενικά η τάση καταγράφεται θετική προς τη χώρα μας από τη συντριπτική πλειοψηφία των χωρών ανά τον κόσμο πλην της Ρωσίας, της Βόρειας Μακεδονίας και της Νορβηγίας, χώρες οι οποίες κατέγραψαν μείωση...

3. Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (σύντομη παρουσίαση βασικών δεικτών)

Ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας (ΣΕΤΕ, 2020). Αυτό αποτυπώνεται στα στοιχεία που παραθέτει ο ΣΕΤΕ (βλέπε πίνακα 3.1), σύμφωνα με τα οποία η συμβολή του τουρισμού του ΑΕΠ ανήρθε το 2018 στο 30,9 %, ενώ η συμμετοχή στην απασχόληση ήταν 25,9 %. Αυτό αντιστοιχεί σε 988.600 εργαζόμενους.

Πίνακας 3.1: Βασικά Μεγέθη του Ελληνικού Τουρισμού

Δείκτης	Επίδοση
Συμμετοχή στο ΑΕΠ	30,9 %
Συμμετοχή στην απασχόληση	25,9% του συνόλου των απασχολούμενων
Συνολικός αριθμός εργαζομένων στο κλάδο	988.600
Έσοδα από εισερχόμενο τουρισμό	15,6 δισ. €
Αφίξεις μη κατοίκων	30,1 εκατ.
Μέση κατά κεφαλή δαπάνη	520 €
Ξενοδοχειακή Υποδομή	10.121 ξενοδοχεία / 798.650 κλίνες
Συγκέντρωση Προσφοράς	70% των ξενοδοχειακών κλινών συγκεντρώνονται σε 4 περιοχές της Ελλάδας

Πηγή: ΣΕΤΕ (2020)

Παράλληλα, τα έσοδα από τον εισερχόμενο τουρισμό για την ίδια χρονιά ξεπέρασαν τα 15 δις ευρώ, ενώ οι αφίξεις των μη κατοίκων ήταν πάνω από 30 εκ., δηλαδή τρεις φορές μεγαλύτερες από το μόνιμο πληθυσμό της χώρας. Στα αρνητικά στοιχεία του κλάδου είναι ο υψηλός βαθμός συγκέντρωσης της προσφοράς, δεδομένου ότι 70% ξενοδοχειακών κλινών βρίσκεται σε μόλις τέσσερις περιοχές της χώρας. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη υποστήριξης της τουριστικής ανάπτυξης σε περιοχές της Ελλάδας που δεν είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς με στόχο την καλύτερη κατανομή των οφελών του. Στην καθημερινότητά μας βιώνουμε την επιρροή που έχει η τουριστική βιομηχανία στο τοπικό ΑΕΠ κάθε κοινωνίας αλλά και κατ' επέκταση στο πορτοφόλι κάθε κατοίκου σε περιοχές με έντονη επιρροή του τουρισμού.

Και δεν πρέπει φυσικά να ξεχνάμε ότι περισσότεροι από 1 στους 4 εργαζόμενους απασχολούνται στον τομέα του τουρισμού ο οποίος διατηρεί ισχυρή θέση στον τομέα της απασχόλησης συμβάλλοντας δραστικά στη μείωση της ανεργίας. **Είναι λοιπόν αδιαμφισβήτητο ότι ο κλάδος του τουρισμού είναι ηγετικός και ανθεκτικός. Οπότε, το εργαλείο που χρήζει εκμετάλλευσης είναι η υπεύθυνη διαχείριση ανάπτυξης και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του τουρισμού στις τοπικές κοινότητες παγκοσμίως.**

4. ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΔΕΙΚΤΕΣ

Η χώρα μας βρίσκεται σε μία όχι και τόσο καλή θέση παγκοσμίως ως προς την ανταγωνιστικότητα του παγκόσμιου τουρισμού, κατέχοντας την 25^η θέση σύμφωνα με τα στοιχεία του World Economic Forum. Κάποιοι επιμέρους σημαντικοί δείκτες είναι ο δείκτης της Υγείας με τη χώρα μας στη 13^η θέση, ο δείκτης του περιβάλλοντος στην 58^η θέση, ο δείκτης ασφάλειας στην 61^η θέση, ο δείκτης τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών στην 51^η θέση ενώ στο κριτήριο του ευρύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος της χώρας μας, κατέχουμε την αρνητική 119^η θέση, σε αντίθεση με τον πολιτισμό όπου κατέχουμε τη 2^η θέση μετά την Ιταλία!

Τι είναι λοιπόν αυτό που θα καθορίσει την τύχη των κοινωνιών, σε μία χώρα με την βιομηχανία του τουρισμού, να αποτελεί την αιχμή του δόρατος για την οικονομία;

5. ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ - ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ο Δήμος Μετεώρων και κυρίως η πόλη της Καλαμπάκας συν την κοινότητα Καστρακίου, αποτελούν τον μοχλό της τοπικής οικονομίας με άξονα τον τουρισμό. Στις περιοχές αυτές δραστηριοποιούνται περίπου 70 καταλύματα - επιχειρήσεις (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, hostels και camping) και φυσικά με το νέο μοντέλο διαχείρισης ακινήτων βραχυχρόνιας μίσθωσης, μερικές εκατοντάδες airbnb.

Η επισκεψιμότητα είναι ιδιαίτερα μεγάλη με περίπου 2,5 εκατομμύρια επισκέπτες από τους οποίους υπολογίζεται να διανυκτερεύουν λιγότεροι του 1 εκατομμυρίου, στοιχείο που σε ποσοστό εκφράζεται σε 40%. Αυτό το στοιχείο συμπεριλαμβανομένου ότι η μέση διανυκτέρευση είναι 1,2 ανά διαμένοντα επισκέπτη, γίνεται ιδιαίτερα αρνητικό καθώς σημαντικό μέρος του πλούτου που θα μπορούσε ενδεχομένως η τοπική οικονομία να καρπωθεί, «χάνεται» για πολλούς και διάφορους λόγους, μερικοί εκ των οποίων είναι:

Α) ο έλεγχος της ροής και διαχείρισης των επισκεπτών από τα τουριστικά γραφεία και τους tour operators,

Β) η έλλειψη ενός οργανωμένου επιχειρηματικού σχεδίου διαχείρισης και εκμετάλλευσης των επισκεπτών,

Γ) η «αδιαφορία των ντόπιων» και η περιορισμένη δράση σε επιχειρηματικό επίπεδο πλην καταλυμάτων και μεμονωμένων λοιπών επιχειρήσεων για τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του τουριστικού γίνεσθαι παράλληλα με την έλλειψη τουριστικής συνείδησης και παιδείας.

(Αξίζει να σημειωθεί ότι έχει αποσταλεί e-mail στην κα Κεραμέως - Υπουργό Παιδείας για διδασκαλία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ως μάθημα στα σχολεία).

Δ) η παντελής αδιαφορία των δημοτικών αρχών, τόσο σε ποιοτικά όσο και σε ποσοτικά χαρακτηριστικά διαθέτοντας αμυδρά ποσά για δράσεις σχετιζόμενες με τον πολιτιστικό τουρισμό και την προβολή και διαφήμιση σε διεθνές επίπεδο,

Ε) η έντονη εσωστρέφεια αποτελεί μία διαχρονική παθολογία και ενώ οι ρυθμοί μεταβολής των δεδομένων του τουρισμού σε παγκόσμιο επίπεδο μεταβάλλονται ταχύτατα, (αύξηση του πολυτελούς τουρισμού, αναζήτηση για εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ραγδαία αύξηση της ζήτησης για βιωματικές εμπειρίες, νέες αγορές), εμείς παραμένουμε πιστοί στην τήρηση και εφαρμογή κλασικών συμπεριφορών...

ΣΤ) «χάνουμε το δάσος και ψάχνουμε το δέντρο» γιατί ενώ μπορούμε να πετύχουμε τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος δαπανώντας λίγα ή και καθόλου χρήματα σε πολλές περιπτώσεις, επαναπαυόμαστε στην προσδοκία επικείμενων μεγάλων σχεδίων ανάπτυξης αφήνοντας την τύχη του δήμου μας (όχι μόνο των άκρως τουριστικών σημείων αλλά και των υπόλοιπων περιοχών) στη δίνη και στην τύχη κάποιων.

5α. ...Δεν είναι όμως μόνο ο τουρισμός

Η τοπική οικονομία παρουσιάζει έντονη δραστηριότητα και στον πρωτογενή τομέα όπως επίσης και στον υπόλοιπο τριτογενή τομέα των υπηρεσιών. Ο πρωτογενής τομέας του Δήμου Μετεώρων, είναι γνωστό ότι διαθέτει μεγάλη ποικιλία και ιδιαίτερα υψηλή ποιότητα προϊόντων. Αυτό που συνήθως ακούγεται ευρέως, πλην της έλλειψης οργάνωσης στη διαχείριση των τοπικών προϊόντων (μητρώο τοπικών παραγωγών, συνεργασία με τις τοπικές επιχειρήσεις τουρισμού, εξαγωγές, συμβολαιακές καλλιέργειες και συμφωνίες) είναι το υψηλό κόστος αγοράς των προϊόντων (η εμπορική τιμή) σε σχέση με τις τιμές όμοιων (όχι ίδιων) προϊόντων!

Αν και η διαφορά στις τιμές ενδεχομένως να μην είναι τόσο μεγάλη, η τιμή ως κριτήριο, *πλην του φόβου που γεννάει να αποτύχει το deal* (η συμφωνία), στην οικονομική θεωρία και στην επιστήμη του marketing αποτελεί το δεύτερο ή και το τρίτο κριτήριο για την απόφαση που θα πάρει ο τελικός καταναλωτής. Τα ποιοτικά στοιχεία είναι αυτά που διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στην τελική απόφαση. **Αυτό που έχει τη μέγιστη σημασία για τον επισκέπτη – πελάτη είναι η ικανοποίηση των προσδοκιών του πελάτη! Η τέχνη του να προσδώσεις υπεραξία στον επισκέπτη ή και να τον κάνεις να νιώσει μοναδικός!**

(Ειδικά για τη σχέση του πρωτογενούς τομέα με τον τουρισμό, ως μοχλό τουριστικής ανάπτυξης, θα ακολουθήσει άλλη μελέτη)

6. ΑΝΟΙΚΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΤΕΩΡΩΝ (OPEN AIR MUSEUM) ΩΣ ΠΟΛΟΣ ΕΛΞΗΣ

Το σύμπλεγμα των Μετεώρων, χαρακτηρισμένο από την Unesco ως μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς, κρύβει ανεκτίμητους θησαυρούς για τον επισκέπτη! Παράλληλα, η ταυτότητά του ως ένα περιβάλλον φυσικού κάλλους από τη Natura δίνει άλλη μία αίγλη και θέτει το εν λόγω συγκρότημα σε ένα από τα λίγα σημεία ανά τον κόσμο με αυτές τις ιδιότητες. Το πάντρεμα του θρησκευτικού χαρακτήρα με την φυσιολατρική υπόσταση που έχει, συνθέτουν ένα ανοιχτό μουσείο απaráμιλλης πολιτιστικής κληρονομιάς που δύναται να προσδώσει στον επισκέπτη μοναδική υπεραξία...

Ποιο είναι όμως αυτό το Σχέδιο Διαχείρισης της Φέρουσας Ικανότητας των επισκεπτών ώστε να προκύψει σημαντικό οικονομικό όφελος για τον Δήμο μας;

7. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΕΤΕΩΡΩΝ

Το σύμπλεγμα των Μετεώρων, διέπεται από ορισμένους κανόνες προστασίας και πρωτοκόλλου σύμφωνα με νόμους που ψηφίστηκαν σε διάφορες ημερομηνίες.

α. Με το νόμο Ν. 2351/1995, ψηφίστηκε και καθιερώθηκε ως «Ιερός Χώρος»,

β. Με το νόμο Ν. 10.977/16.5.1967, καθορίστηκε και ταυτοποιήθηκε ο χώρος ως «Αρχαιολογικός»,

γ. Το έτος 1988, το σύμπλεγμα των Μετεώρων καθορίστηκε από την Unesco ως Μνημείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς,

Επίσης, με την υπουργική απόφαση 151344/165/2017 (ΦΕΚ 206/Β/30-1-17), καθορίζεται ο θεσμός (ορισμός) του μονοπατιού.

8. S.W.O.T ΑΝΑΛΥΣΗ

Η ανάλυση που ακολουθεί είναι απαραίτητη σε κάθε επιχειρηματικό σχέδιο, είτε καινούργιο για το οποίο πρέπει να μας γίνει κατανοητό το προφίλ των χαρακτηριστικών στοιχείων της επιχειρηματικής δράσης, ώστε να διορθώσουμε κάποια επικείμενα λάθη ή να βελτιώσουμε τα δεδομένα πριν αρχίσουμε την επιχειρηματική δραστηριότητα αλλά και σε υφιστάμενες επιχειρήσεις οι οποίες θέλουν να αξιολογήσουν την τρέχουσα κατάσταση.

Εστιάζουμε στα **Δυνατά Σημεία (Strength)** που χαρακτηρίζουν την επιχείρηση, στα **Αδύνατα Σημεία (Weakness)** που αποτελούν αρνητικές διαπιστώσεις, στις **Ευκαιρίες (Opportunities)** που ενδεχομένως υπάρχουν προς εκμετάλλευση και στις **Απειλές (Threats)** που διαφαίνονται για την εν λόγω επιχειρηματική δράση.

- Αποτύπωση των χαρακτηριστικών ως προς τη SWOT ανάλυση, για την αξιοποίηση, διαχείριση και εκμετάλλευση των μονοπατιών της περιοχής των Μετεώρων:

<u>S TRENTH</u>	<u>W EAKNESS</u>
-Ανοιχτό μουσείο	-Έλλειψη υποδομών εναλλακτικού τουρισμού
-Μοναστηριακή κοινότητα	-Έλλειψη αποφάσεων (Decision Making)
-Πολιτιστική κληρονομιά (Unesco)	-Έλλειψη προηγούμενης οργανωτ. εμπειρίας
-Ισχυρό brand (Μοναδικότητα)	
<u>O PPORTUNITY</u>	<u>T HREAT</u>
-Αύξηση «ώριμων» διαδρομών	-Έλλειψης διαχείρισης από το Δήμο
-Εκμετάλλευση περιπατητικού πεδίου	-Ευρύς μαζικός τουρισμός
-Θέσεις εργασίας	-Αστάθμητοι παράγοντες
-Βελτίωση τοπικού ΑΕΠ	-Ανταγωνιστικές περιοχές της Ελλάδας ή και άλλων χωρών
-Ενίσχυση βιωματικής εμπειρίας	
-Ποιοτική αναβάθμιση / τοπ. γαστρονομία	
-Πιστοποίηση μονοπατιών	

9. P.E.S.T. E.L ΑΝΑΛΥΣΗ

Η PEST – EL ανάλυση αναλύει το ευρύτερο περιβάλλον, κατά βάση το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Πιο συγκεκριμένα, το Πολιτικό, το Οικονομικό, το Κοινωνικό, το Τεχνολογικό. Αυτές είναι οι κατηγορίες του περιβάλλοντος που συνθέτουν την PEST ανάλυση αλλά η ολοκληρωμένη ανάλυση αυτού του τύπου προβλέπει επιπρόσθετα και την ανάλυση των Νομικών και Περιβαλλοντικών συνθηκών. Ακολουθεί η αναφορά ανά τομέα:

- P OLITICAL →**
- α) Χαρακτηρίζεται από σταθερότητα (Κυβέρνηση)
  - β) Από διάθεση (σε τοπικό επίπεδο)
  - γ) Θετική εισήγηση από τον Κλήρο
  - δ) Καλή σχέση με κεντρική εξουσία
- E CONOMICAL →**
- α) Ο τουρισμός αποφέρει το 31% του ΑΕΠ
  - β) Η τοπική οικονομία εξαρτάται από τον τουρισμό σε μεγαλύτερο ποσοστό
  - γ) Η εκμετάλλευση του τουρισμού δεν είναι η αναμενόμενη (σε τοπικό επίπεδο)
  - δ) Η σωστή ανάπτυξη θα οδηγήσει σε αυτόνομη οικονομία τοπικά
- S OCIAL →**
- α) Οι λανθάνουσες αντιλήψεις των τοπικών κατοίκων
  - β) Έλλειψη τουριστικής παιδείας
  - γ) Λανθασμένες επιρροές διαχρονικά
  - δ) Ενίσχυση της εκπαίδευσης
- T ECHNOLOGICAL →**
- α) Απαραίτητη η χρήση σύγχρονων μεθόδων (Wi-Fi, Ψηφιακός Ξεναγός, Ανέσεις, Καινοτομίες)
  - β) Έξυπνη οργάνωση δικτύου μονοπατιών, διευκόλυνση μονοπατιών

L EGAL →

Νομικοί περιορισμοί σε σχέση με τα κάτωθι:

- α) Αρχαιολογικός χώρος
- β) Προστατευόμενη περιοχή
- γ) Μοναστηριακή κοινότητα
- δ) Αδόμητη ζώνη

E NVIROMENTAL →

- α) Φυσικό κάλλος (Natura)
- β) Χλωρίδα και πανίδα (σημαντική)
- γ) Καλό κλίμα
- δ) Μοναδικό σύμπλεγμα παγκοσμίως
- ε) Προϊόντα υψηλής ποιότητας

10. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΡΟΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

A. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΣΤΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΤΕΩΡΩΝ

Η μελέτη που ακολουθεί περιλαμβάνει ένα σχέδιο επαναπροσδιορισμού και εκμετάλλευσης της ροής των επισκεπτών – περιπατητών στο σύμπλεγμα των μετεωρίτικων μονοπατιών με σκοπό την καλύτερη δυνατή διαχείριση και την εξασφάλιση σημαντικού οικονομικού οφέλους για τον δήμο μας. Στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να γίνει, όπως ακολούθως αποτυπώνεται, μία περιγραφή των κάτωθι:

10.A.1

- Ποιες οι παρεχόμενες υπηρεσίες από τον δήμο προς τον περιπατητή,
- Τι απαιτείται να υλοποιηθεί για τη σωστή λειτουργία του σχεδίου,
- Μορφές περιπάτου – επεξήγηση,
- Πλήρης καταγραφή των χαρακτηριστικών των κύριων μονοπατιών,
- Τιμολογιακή πολιτική με θέσπιση εισιτηρίου για πρόσβαση στο δίκτυο,
- Καθορισμός «χρώματος» για κάθε μονοπάτι,
- Υπεραξία σε κάθε επισκέπτη, ως μοναδικού επισκέπτη με πιστοποιητικό,
- Έσοδα – έξοδα που προκύπτουν από τη διαχείριση,
- «Νεκρό σημείο» διαχείρισης μοντέλου,
- Ανάλυση κόστους – παραδείγματα,
- Θέσεις Εργασίας – Περίοδος Λειτουργίας,
- Βασικά πλεονεκτήματα από την εφαρμογή του μοντέλου,
- Marketing Plan
- Διαγραμματική απεικόνιση των μονοπατιών – Χαρτογράφηση,

10.A.2

- Διαχείριση διαφόρων οχημάτων στο οδικό δίκτυο των Μετεώρων,
- Στόλος δημοτικών λεωφορείων – συνοπτικό business plan χρήσης,

11. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Οι επισκέπτες του δήμου Μετεώρων θα έχουν ενημέρωση και σαφή προσανατολισμό μέσω ενός σχεδίου επιχειρηματικής επικοινωνίας και προώθησης του δικτύου μονοπατιών τόσο κατά την άφιξή τους όσο και πριν από αυτή. Η ενημέρωση θα γίνεται αρχικά από τα καταλύματα μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος (e-mail) από τους υπαλλήλους εξυπηρέτησης πελατών ή και με όποιον άλλο τρόπο επιλέξουν αλλά και κατά την άφιξή τους, τόσο στο κατάλυμα όπως επίσης και από Γραφείο Τουριστικών Πληροφοριών (Info Tourist) του δήμου όσο ενδεχομένως και από άλλα σημεία πώλησης.

Στην είσοδο κάθε μονοπατιού θα υπάρχει κίосκι του δήμου όπου ο επισκέπτης θα μετατρέπεται σε «**Νόμιμο Περιπατητή**».

Ο επισκέπτης – περιπατητής θα απολαμβάνει μία σειρά από παρεχόμενες υπηρεσίες του Δήμου Μετεώρων, κατά τη συνολική διάρκεια της περιήγησής του η οποία θα τον καθιστά **μοναδικό επισκέπτη** και θα του προσδίδει μία ανεπανάληπτη βιωματική εμπειρία την οποία θα μεταφέρει στις αποσκευές του, θέτοντας τον εαυτό του σε κύριο πρεσβευτή του Δήμου μας και

...αφορά την παράγραφο 10.A.2 :

Τροποποιήσεις της διέλευσης και κυκλοφορίας των οχημάτων στο οδικό δίκτυο των Μετεώρων με σκοπό την εξομάλυνση των προβλημάτων που υφίστανται.

12. ΣΕΝΑΡΙΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΕΡΟΥΣΑΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Η 10.A.1 περίπτωση αφορά την απλή διαχείριση διέλευσης των περιπατητών στο δίκτυο των μονοπατιών χωρίς να προκύψει η όποια αλλαγή στη ροή των οχημάτων παντός τύπου στο οδικό δίκτυο των Μετεώρων.

Η 10.A.2 περίπτωση αφορά την πιο σύνθετη διαχείριση διέλευσης των περιπατητών στο δίκτυο των μονοπατιών με παρεμβάσεις στη ροή των τουριστικών λεωφορείων οι οποίες αφορούν την απαγόρευση κυκλοφορίας τους στο οδικό δίκτυο των Μετεώρων και την καλύτερη δυνατή διαχείριση των επισκεπτών με άλλο σχέδιο δράσης.

13. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΜΕΤΕΩΡΩΝ – ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Για την υλοποίηση του σχεδίου εκμετάλλευσης του προτεινόμενου δικτύου μονοπατιών ο Δήμος Μετεώρων θα πρέπει να μεριμνήσει για τα εξής:

- ✓ **Τουαλέτες:** σε κρίσιμα σημεία της πόλης, των μονοπατιών ή και των Μετεώρων γενικότερα, θα πρέπει να τοποθετηθούν ή να κατασκευαστούν τουαλέτες για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών των περιπατητών.
- ✓ **Κιόσκια:** στις εισόδους των τεσσάρων (04) μονοπατιών να τοποθετηθούν τα κιόσκια τα οποία θα αντληθούν από τα ξύλινα ήδη κατασκευασμένα σπιτάκια των Χριστουγεννιάτικων εκδηλώσεων, τα οποία θα καλύψουν τις ανάγκες που θα προκύψουν για την εξυπηρέτηση των περιπατητών. Η κύρια χρήση τους θα είναι ο έλεγχος της λειτουργίας του αντίστοιχου μονοπατιού σε συνάρτηση με την ασφάλεια των περιπατητών και όλων των άλλων λειτουργιών όπως η είσπραξη του αντίτιμου και ο απαραίτητος εξοπλισμός όπως χάρτες κλπ.
- ✓ **Μονοπάτια:** απαιτείται η φυσική διάνοιξή τους με κοπή των χόρτων, των κλαδιών και αποκομιδή όσων άλλων υλικών (πέτρες κλπ) δυσχεραίνουν την ασφαλή κυκλοφορία.
- ✓ **Κάδοι απορριμμάτων:** τοποθέτηση ξύλινων κάδων στην αρχή, στο τέλος και ενδιάμεσα κάθε μονοπατιού.
- ✓ **Παγκάκια:** τοποθέτηση μερικών (ανάλογα με το μήκος της διαδρομής) σε κάθε μονοπάτι.
- ✓ **Πινακίδες Ξύλινες:** στην είσοδο κάθε μονοπατιού με καταγραφή των βασικών χαρακτηριστικών του όπως μήκος, βαθμός δυσκολίας, κύρια σημεία διέλευσης κλπ. Επίσης, σχετικές πινακίδες θα πρέπει να τοποθετηθούν στις διασταυρώσεις των μονοπατιών με το οδικό δίκτυο (10 μέτρα πριν) οι οποίες να ενημερώνουν για επικείμενο κίνδυνο στις **διαβάσεις πεζών**.

12. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ 10.Α.1

- **Ποιες οι παρεχόμενες υπηρεσίες από τον δήμο προς τον περιπατητή:**

Πλην των ανωτέρω, μία σειρά υπηρεσιών προς τον περιπατητή, οι οποίες θα συμβάλουν στην ικανοποίηση του επισκέπτη, στη δημιουργία υπεραξίας για την περιοχή μας και στην προοπτική ανάπτυξης και διεύρυνσης του επικείμενου πελατολογίου:

- On line σύστημα κρατήσεων του Δήμου με δυνατότητα χρέωσης μέσω καρτών, με ενδεικτική έκπτωση 10%,
- Κάθε ξενοδοχείο, να έχει την υποχρέωση να ενημερώνει, μέσω του τμήματος υποδοχής, τη δυνατότητα για περιήγηση στα μονοπάτια,
- Σε κάθε κίосκι στις εισόδους των χαρακτηρισμένων μονοπατιών (M1, M2, M3, M4 και Mconnect) θα εκδίδεται το εισιτήριο εισόδου έναντι μετρητών ή και με χρήση POS (e POS ή GPRS POS),
- Τηλεφωνική επικοινωνία με τον δήμο έως τις 09:00' μμ,
- Δωρεάν παροχή και χρήση Wi-Fi internet. Επιπλέον ψηφιακός ξεναγός για παροχή δεδομένων (data) για τα χαρακτηριστικά των μονοπατιών,
- Παροχή χάρτη δικτύου μονοπατιών, χρήσιμες οδηγίες, μπουκαλάκι νερού,
- Παράδοση αναμνηστικού στον κάθε επισκέπτη – περιπατητή κατά την αναχώρησή του,
- Παροχή ρεύματος για φόρτιση μίνι συσκευών,
- Δυνατότητα χρήσης βιβλίου εντυπώσεων ή και στο Trip Advisor.

- **Τι απαιτείται να υλοποιηθεί για τη σωστή λειτουργία του σχεδίου:**

Πλην των ανωτέρω παροχών, απαιτείται **προσωπικό με εξειδίκευση** (απόφοιτοι σχετικών σχολών και κάτοχοι ξένων γλωσσών), **ανάλογη εκπαίδευση των εργαζομένων** (σεμινάρια), **υλικός εξοπλισμός** (χάρτες, αναμνηστικά κλπ), **παροχή ιατρικής κάλυψης**.

- **Αξιοσημείωτη είναι επίσης, η πρόβλεψη για δημιουργία εμπορικού οδηγού με τη σύμφωνη γνώμη και την ανάληψη κόστους έκδοσης από τον Εμπορικό Σύλλογο.**

- **Μορφές περιπάτου – επεξήγηση**

- 1) **ΒΟΛΤΑ** → αυτό το διαδεδομένο είδος αφορά τις δράσεις εντός του αστικού ιστού των πόλεων,
- 2) **ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ** → προσφέρεται για επαφή με τη φύση. Απαιτείται σχετικός εξοπλισμός και χαρακτηρίζεται από φυσικό κάλος,
- 3) **ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ** → αφορά περιπάτους ειδικού σκοπού για πνευματικούς λόγους με θρησκευτικό συναίσθημα,
- 4) **NORDIC WALKING** → σκοπό έχει τη βελτίωση της φυσικής κατάστασης. Πραγματοποιείται σε γρήγορο ρυθμό ώστε να γίνονται καύσεις και προαπαιτούμενο είναι τα μπαστούνια.

- **Καταγραφή των χαρακτηριστικών των κύριων μονοπατιών:**

Τα μονοπάτια από ανατολικά προς δυτικά θα ονομάζονται M1, M2, M3, M4 και Mc (c = connect) και πιο συγκεκριμένα τα χαρακτηριστικά τους έχουν ως εξής:

M1 (.....χλμ, χρόνος διέλευσης .....) → το μονοπάτι που αρχίζει από την περιοχή Κουμαριές, διέρχεται από το ξωκλήσι της Ανάληψης και καταλήγει πλησίον της εισόδου της Μονής της Αγίας Τριάδος (διαμέσου της ασφαλτοστρωμένης οδού των Μετεώρων),

M2 (.....χλμ, χρόνος διέλευσης .....) → το μονοπάτι που αρχίζει από την περιοχή του Σοπωτού, καταλήγει στη μονή της Αγίας Τριάδος με διασταύρωση στο ενδιάμεσο προς τη μονή Ρουσάνου ενώ η πρόσβαση διαμέσου της ασφαλτοστρωμένης οδού προς τη μονή του Αγίου Στεφάνου είναι σύντομη και προσιτή,

M3 (.....χλμ, χρόνος διέλευσης .....) → το μονοπάτι αρχίζει από την αίθουσα τρισδιάστατης απεικόνισης (3D), θεωρείται το αστικό μονοπάτι, χαρακτηρίζεται από συνεχόμενη θέα προς την πόλη, διέρχεται από τα ξωκλήσια των Αγίων Βασιλείου και Αγίου Αντωνίου, ουσιαστικά καταλήγει στο βυζαντινό ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου και ουσιαστικά συνδέεται με το μονοπάτι M2,

M4 (.....χλμ, χρόνος διέλευσης .....) → το μονοπάτι της Υπαπαντής οδηγεί στη μονή Μεγάλου Μετεώρου, τη μονή Βαρλαάμ, τη μονή Αγίου Νικολάου και εύκολα δύναται η επιστροφή στην κοινότητα του Καστρακίου.

Mc (.....χλμ, χρόνος διέλευσης .....) → συνδετικό μονοπάτι, μέσω του Καστρακίου, για τα μονοπάτια M2 και M4

- **Λοιπά Στοιχεία / Παρατηρήσεις για τα μονοπάτια:**

- Αξίζει να σημειωθεί ότι η εν λόγω μελέτη αφορά τη διαχείριση της υφιστάμενης κατάστασης και ροής επισκεπτών του δικτύου μονοπατιών.
- Ακριβώς όπως πραγματοποιείται η κινητικότητα των επισκεπτών – περιπατητών σήμερα, επιπλέον θα προκύψει βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε συνάρτηση με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και προτεινόμενο αντίτιμο εισόδου στο δίκτυο.
- Προκειμένου να αφουγκραστούμε και τη γνώμη των ενεργών επισκεπτών, η ομάδα στελέχωσης του γραφείου τουριστικών πληροφοριών (info kiosk) του δήμου Μετεώρων, λαμβάνει καθημερινά από τους επισκέπτες συμπληρωμένο έντυπο με την πρόταση αξιοποίησης των μονοπατιών.
- Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η αναφορά των μονοπατιών (M1, M2, M3, M4 και M5) επιδέχεται αλλαγές καθώς η πρόταση είναι δυναμική και επιδέχεται προσαρμογές ανάλογα με τις τάσεις και τα συμπεράσματα που προκύπτουν.

- **Τιμολογιακή πολιτική με θέσπιση εισιτηρίου για πρόσβαση στο δίκτυο:**

Συνοπλογίζοντας τις προθέσεις μας ως δήμος Μετεώρων για την ολιστική προσέγγιση των μετεωρίτικων μονοπατιών και τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους επισκέπτες – περιπατητές, προσδίδοντας υπεραξία και καλύπτοντας τις προσδοκίες του καθενός επισκέπτη, προτείνουμε ένα αντίτιμο (εισιτήριο) με το οποίο θα επιτρέπεται η διέλευσή τους στο δίκτυο των μονοπατιών.

Προκειμένου να μην υπάρχει θέμα διαφοροποίησης και αμφισβήτησης των μονοπατιών ως προς την αξιολόγησή τους αλλά παρουσιάζοντας το σύνολο των μονοπατιών ως μία **Μοναδική Εμπειρία**, προτείνουμε το εν λόγω αντίτιμο να είναι ίσο με το ποσό των τεσσάρων ευρώ (4 € - τελική τιμή). Με την αγορά αυτού του εισιτηρίου, ο επισκέπτης – περιπατητής θα έχει δικαίωμα να περιηγηθεί στο σύνολο των μονοπατιών, απολαμβάνοντας όλες τις παρεχόμενες υπηρεσίες, καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας χρήσης του εισιτηρίου και μόνο.

Θα γίνεται κατανοητό ότι το κάθε μονοπάτι θα έχει διαφορετική υπόσταση, βαθμό δυσκολίας, απόσταση, πολιτιστική οντότητα και φυσιολατρικό ενδιαφέρον.

Ειδικές τιμολογήσεις: στις περιπτώσεις οικογενειών και λοιπών ειδικών περιπτώσεων η τιμολόγηση που προτείνεται θα ακολουθείται σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΙΔΟΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ ΕΥΡΩ (€) ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ ΕΥΡΩ (€) ΕΛΛΗΝΩΝ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ	ΒONUS (€) 2 ^{ΗΣ} ΗΜΕΡΑΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	ΒONUS 2 ^{ΗΣ} ΜΕΡΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ
ΑΤΟΜΙΚΟ	=4	=3	αυθημερόν	=3	=2	αυθημερόν
ΖΕΥΓΑΡΙ	(4 + 4) =8	=6	αυθημερόν	=6	=4	αυθημερόν
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ 3 ΑΤΟΜΩΝ	(4+4+2) =10	=8	αυθημερόν	=8	=7	αυθημερόν
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ 4 ΑΤΟΜΩΝ	(4+4+2+2) =12	=10	αυθημερόν	=10	=8	αυθημερόν
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ 5+ ΑΤΟΜΩΝ	3 ^ο τέκνο δωρεάν =12	=10	αυθημερόν	=10	=8	αυθημερόν
ΓΚΡΟΥΠ >=10 ΑΤΟΜΩΝ*	3€/Άτομο	3€/Άτομο	αυθημερόν	3€/Άτομο	3€/Άτομο	αυθημερόν
*ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ		=2	αυθημερόν		=2	αυθημερόν
ΑΜΕΑ	Δωρεάν		αορίστου	Δωρεάν	Δωρεάν	αορίστου
ΔΗΜΟΤΕΣ Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Δωρεάν		αορίστου	Δωρεάν	Δωρεάν	αορίστου

*στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και όλες οι άλλες ειδικές κατηγορίες όπως φοιτητές, σπουδαστές, εργαζόμενοι σε μουσεία, πολύτεκνοι, μέλη ορειβατικών και περιπατητικών συλλόγων κλπ. Η τιμολόγηση που προτείνεται, **είναι εφάπαξ 2 ευρώ για κάθε άτομο.**

Επισημάνση:

Η διέλευση των κατοικίδιων ζώων επιτρέπεται. Επιβάλλεται η επίδειξη πιστοποιητικού.

- **Καθορισμός «χρώματος» για κάθε μονοπάτι:**

Επιπλέον των άλλων στοιχείων που ταυτοποιούν το κάθε μονοπάτι (σήμανση, ονομασία, κωδικός), προτείνεται ο καθορισμός ενός χρώματος ανά μονοπάτι.

Σκοπός αυτής της ενέργειας είναι η εύκολη διάκριση του κάθε μονοπατιού και η εξαγωγή χρήσιμων στατιστικών στοιχείων τα οποία με σωστή δημογραφική κατηγοριοποίηση θα αποφέρουν εποικοδομητικά συμπεράσματα για τη διαμόρφωση της Στρατηγικής Διαχείρισης που θα ακολουθήσει ο Δήμος Μετεώρων στο μέλλον. Έτσι πολύ εύκολα ανάλογα με τα πολιτιστικά, θρησκευτικά και φυσιολατρικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν το κάθε μονοπάτι, θα γίνεται και η επιλογή ή θα διαμορφώνεται η σειρά προτεραιότητας με την οποία ο επισκέπτης – περιηγητής θα τα επιλέγει.

Επίσης, ο χρωματισμός θα θέτει τον επισκέπτη σε «**Νόμιμο Περιπατητή**» καθώς η παραλαβή του αυτοκόλλητου με κάποιο χρώμα επιβεβαιώνει ότι έχει καταβάλει το καθορισμένο και νόμιμο αντίτιμο με το οποίο, σεβόμενος τους κανόνες που ισχύουν, έχει δικαίωμα διέλευσης, εισόδου και εξόδου από και προς το οποιοδήποτε μονοπάτι με αυθημερόν ισχύ (βλ. πίνακα):

ΜΟΝΟΠΑΤΙ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΧΡΩΜΑ	ΔΥΣΚΟΛΙΑ	ΜΗΚΟΣ	ΚΛΙΣΗ	ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦΟΡΑ
ΑΝΑΛΗΨΗΣ	M1	ΚΙΤΡΙΝΟ	ΔΥΣΚΟΛΟ	2,0 km		
ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ	M2	ΠΡΑΣΙΝΟ	ΔΥΣΚΟΛΟ	1,5 km		
ΑΣΤΙΚΟ	M3	ΓΑΛΑΖΙΟ	ΕΥΚΟΛΟ	1,5 km		
ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ	M4	ΚΟΚΚΙΝΟ	ΜΕΤΡΙΟ	7,0 km		
ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ	Mc	ΑΣΠΡΟ	ΕΥΚΟΛΟ	2,0 km		
ΣΥΝΟΛΟ :				14,0 km		

- **Υπεραξία σε κάθε επισκέπτη, ως μοναδικού επισκέπτη με πιστοποιητικό:**

Ο Δήμος Μετεώρων, στην προσπάθεια έξυπνης διαχείρισης του περιπατητικού πεδίου των Μετεωρίτικων μονοπατιών, θέλει να δώσει στον επισκέπτη το προνόμιο του «**Μοναδικού Επισκέπτη – Περιπατητή**» με τη χορήγηση **Πιστοποιητικού** Περιήγησης στα μονοπάτια των Μετεώρων!

Το πιστοποιητικό θα περιέχει αύξων αριθμό (μοναδικό) με τον οποίο ο επισκέπτης θα χαρακτηρίζεται ΩΣ ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ και θα προσδίδει Υπεραξία.

Η παραλαβή του πιστοποιητικού θα διαδραματίζει και το ρόλο του αναμνηστικού διπλώματος το οποίο θα αποτελεί κινητή διαφήμιση και θα θέτει τον εκάστοτε περιηγητή σε **πρεσβευτή** μας με ότι συνεπάγεται αυτό!

- **Έσοδα – Έξοδα που προκύπτουν από τη διαχείριση:**

Με βάση τα δεδομένα που εισηγούμαστε ως προς τα οικονομικά μεγέθη και τη δυναμική που παρουσιάζει ο Δήμος μας ως προς την επισκεψιμότητα και τα στοιχεία ενδιαφέροντος που διατηρούμε, τόσο κατόπιν έρευνας (συμπλήρωση ερωτηματολογίου* από αλλοδαπούς επισκέπτες, 850 στο σύνολο, σύμφωνα με τα στοιχεία των οποίων ο φυσιολατρικός τουρισμός κατέχει εξέχουσα θέση στην προτίμηση των ερωτηθέντων) όσο και από τη ροή της καθημερινότητας και των εμπειριών των επιχειρήσεων και των διαχειριστών τους, παρουσιάζουμε μία προϋπολογιστική αποτύπωση.

Καθώς θα ακολουθήσει παράγραφος (ανάλυση κόστους και παραδείγματα, σελ. 16) με πλήρη αποτύπωση των οικονομικών στοιχείων, στην εν λόγω παράγραφο θα γίνει αναφορά στα τελικά μεγέθη και αποτελέσματα διατυπώνοντας Σενάρια, ως ακολούθως:

ΣΕΝΑΡΙΟ 1:

Επισκεψιμότητα = 100.000 άτομα

Συνολικά Έσοδα = 350.000 € (A)

Σταθερό Κόστος (FC) = 134.400 €

Συν 100€ x 210 μέρες = 21.000 € (κάλυψη τυχαίων δαπανών)

Μεταβλητό Κόστος (VC) = 68.000 €

Συνολικό Κόστος (TC) = 223.400 € (B)

«ΚΕΡΔΟΣ» = A - B = 350.000€ – 223.400€ = 126.600€ (προ φόρων)

[Αποδοτικότητα ανά περιπατητή = 1,27€]

Σύμφωνα με τα στοιχεία επισκεψιμότητας και διανυκτερεύσεων, η προσδοκία και ο στόχος νόμιμων περιπατητών κυμαίνεται στο 14% όσων διανυκτερεύουν και στο 4% περίπου των επισκεπτών στο σύνολό τους. Γίνεται αντιληπτό, στα πλαίσια του ορίων της διαχείρισης κινδύνου ότι πρόκειται για ένα σενάριο με υψηλό δείκτη βιωσιμότητας και ικανοποιητικής κερδοφορίας.

*Η έρευνα και η στατιστική επεξεργασία υλοποιήθηκε κατά το ε' δίμηνο (Σεπ – Οκτ 2019) από την ομάδα των φοιτητών – αποφοίτων τουριστικών σχολών Δ.ΙΕΚ και ΕΠΑΛ Καλαμπάκας με επικεφαλής τον επιστημονικό συνεργάτη του Δημάρχου του Δήμου Μετεώρων, σε θέματα Τουρισμού και Οικονομικών.

ΣΕΝΑΡΙΟ 2: (αύξηση της τάξεως του 50%)

Επισκεψιμότητα = 150.000 άτομα

Συνολικά Έσοδα = 525.000 € (A) [ενδεικτικό έσοδο 3,5€ ανά άτομο]

Σταθερό Κόστος (FC) = 134.400 €

Συν 100€ x 210 μέρες = 21.000 € (κάλυψη τυχαίων δαπανών)

Μεταβλητό Κόστος (VC) = 102.000 €

Συνολικό Κόστος (TC) = 257.400 € (B)

«ΚΕΡΔΟΣ» = A - B = 525.000€ – 257.400€ = 267.600€ (προ φόρων)

[Αποδοτικότητα ανά περιπατητή = 1,78€]

Συμπέρασμα:

παρατηρώντας και συγκρίνοντας τα δύο σενάρια, γίνεται αντιληπτό ότι εφόσον υλοποιηθεί το ΣΕΝΑΡΙΟ 2, σε σχέση με το ΣΕΝΑΡΙΟ 1, το καθαρό κέρδος προ φόρων αυξάνεται σε ποσοστό 111%, το οποίο σε απόλυτο νούμερο μεταφράζεται σε επιπλέον κερδοφορία των 141.000 €!!!

- **«Νεκρό σημείο» διαχείρισης μοντέλου:**

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ «ΝΕΚΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ»

Το Νεκρό Σημείο του Σχεδίου και σύμφωνα με τα σταθερά κόστη που προκύπτουν (136.000€) προσθέτοντας και τα μεταβλητά κόστη από τον προσδιορισμό του νεκρού σημείου, καθορίζεται ως κάτωθι:

$$\begin{aligned} \text{Έξοδα} &= \text{FC} + \text{VC} = \text{TC} \\ &= (134.400 + 21.000) + (28.416 + 2.664) = 186.480\text{€} \end{aligned}$$

Έσοδα = 186.4800€

$$186.000\text{€} / 3,5\text{€} = 51.851 \text{ άτομα}$$

- **Ανάλυση κόστους – παραδείγματα:**

Το σταθερό κόστος της επιχείρησης διαχείρισης των μονοπατιών προκύπτει από την απασχόληση του εργατικού δυναμικού και από μία δαπάνη η οποία υπολογίζεται για την κάλυψη διαφόρων καθημερινών αναγκών η οποία υπολογίζεται σε 100€ ανά ημέρα, ήτοι σημαίνει 21.000€ (210ημ x 100€), συνυπολογιζόμενο και το κόστος συντήρησης για την περίοδο NOE–MAP (5μήνες)

Το μεταβλητό κόστος θα προκύψει από τη χορήγηση νερού (μπουκάλι 500ml), χάρτη των μονοπατιών, αναμνηστικό συμμετοχής, το οποίο φυσικά διαμορφώνεται, ως δυναμικό μέγεθος, από τον αριθμό των συμμετεχόντων.

Πχ.

Ένα μπουκαλάκι νερού κόστους 0,14€ ανά τμχ,

Ένας χάρτης κόστους 0,10€ ανά τμχ,

Ένα αναμνηστικό κόστους 0,50€ ανά τμχ.

- **Θέσεις εργασίας** – Περίοδος Λειτουργίας:**

Όσον αφορά την περίοδο λειτουργίας, για την πρώτη χρήση (τουριστική περίοδος του έτους 2021, προτείνεται το διάστημα των επτά (7) μηνών, από 01/04/2021 έως 31/10/2021. Το ωράριο λειτουργίας προτείνεται να καθοριστεί σε δύο βάρδιες από 07:00' - 14:00' και 14:00' - 21:00' με τις όποιες τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες σύμφωνα με τη σχέση Ανατολής και Δύσης ηλίου.

Σύμφωνα με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του δικτύου των προτεινόμενων μονοπατιών (M1, M2, M3, M4 και Mc) αλλά και του ευρύτερου γεωγραφικού φάσματος που αφορά το Ανοικτό Μουσείο των Μετεώρων, οι θέσεις εργασίας που προτείνονται ώστε να παρέχεται σωστή υπηρεσία αφήνοντας τις καλύτερες δυνατές εντυπώσεις στον επισκέπτη!

- 2 άτομα ανά κιόσκι → άρα 4 κιόσκια = 8 θέσεις εργασίας
- 2 + 2 φύλακες κατά μήκος των μονοπατιών → 4 θέσεις εργασίας
- 2 + 2 νοσηλευτές κατά μήκος των μονοπατιών → 4 θέσεις εργασίας

Άρα συνολικά 16 θέσεις εργασίας*** με καθήκοντα τα εξής:

α) την εξυπηρέτηση των αναγκών των περιπατητών,

β) τη φύλαξη και την καθαριότητα των μονοπατιών,

γ) την παροχή πρωτοβάθμιας υγείας. Να σημειωθεί ότι η όποια ιατρική βοήθεια θα παρέχεται από το Κέντρο Υγείας Καλαμπάκας.

**Με δεδομένο, την επιτυχή οργάνωση και λειτουργία του σχεδίου αξιοποίησης, καθήκοντα τα οποία θα αναλάβει κάποια προτεινόμενη ομάδα διαχείρισης, στο εγγύς μέλλον ενδεχομένως να κριθεί αναγκαίο ο καθορισμός ενός υπεύθυνου συντονισμού (Area Manager).

***Σε περίπτωση που κάποιες από τις θέσεις «καλυφθούν» από τον ΟΑΕΔ ή μέσω άλλου φορέα (ανά χρήση), το κόστος θα είναι σημαντικά μικρότερο για τον Δήμο οπότε και το **Νεκρό Σημείο θα κυμανθεί σε σημαντικά μικρότερο επίπεδο επισκεψιμότητας.**

- **Βασικά πλεονεκτήματα από την εφαρμογή του μοντέλου:**

A) Ποσοτικά:

- Σημαντικές χρηματοοικονομικές ροές (ρευστότητα) για τα ταμεία του δήμου με ανταποδοτική ισχύ προς τους πολίτες, μέσω διαφόρων παροχών
- Συμβολή στη βελτίωση του τοπικού ΑΕΠ (ακαθάριστο εγχώριο προϊόν)
- Βέλτιστη διαχείριση του κόστους λειτουργίας
- Ελάχιστες ανάγκες διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την υλοποίηση του έργου
- Δημιουργία θέσεων εργασίας (συμβολή στην απασχόληση / μείωση της ανεργίας)
- Αύξηση της κατανάλωσης ανά επισκέπτη – τουρίστα λόγω της προοπτικής για αύξηση των διανυκτερεύσεων είτε άμεσα (αύξηση της επισκεψιμότητας), είτε έμμεσα (1^η ή και 2^η plus διανυκτέρευση)
- Έμμεσα οικονομικά οφέλη λοιπών δραστηριοτήτων (1^{ης} τομέας, εμπόριο) μέσω της επικείμενης αύξησης των επισκεπτών και της προσέλκυσης τουριστών με υψηλότερο βιοτικό επίπεδο.

B) Ποιοτικά:

- Καταξίωση των Μετεωρίτικων μονοπατιών (branding) στα πλαίσια προώθησης του περιπατητικού τουρισμού ως εναλλακτική μορφή τουρισμού.
- Η θρησκευτική ταυτότητα του συμπλέγματος των Μετεώρων, ως κέντρο της Ορθοδοξίας και ο χαρακτηρισμός ως μνημείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO) δημιουργούν μία υπεραξία που κάνει την εμπειρία του περιπατητή μοναδική.
- Μικρότερη χρήση οχημάτων με αποτέλεσμα τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος (ειδικά στην ανάλυση της περίπτωσης 10.2, η εν λόγω μείωση θα είναι δραστικότερη όπως επίσης και η εύρυθμη κυκλοφοριακή λειτουργία),
- Συνεχής παροχή υπηρεσίας και εξυπηρέτησης των περιπατητών, μέσω της γραμμής εξυπηρέτησης και ενημέρωσης,
- Καλλιέργεια τουριστικής συνείδησης και παιδείας μέσω της προσωπικής επαφής με τους τουρίστες από τη διάχυσή τους στο σύμπλεγμα των Μετεώρων,
- Συνεργασία με το **Δ.Ι.ΕΚ Τρικάλων** (τμήματα τουρισμού) για την ίδρυση νέων τμημάτων. Πρωτεύουσα σημασία έχει η έγκριση τμήματος «**Τουριστικού Συνοδού**» καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την διαχείριση και εκμετάλλευση του Πολιτιστικού Τουρισμού.,
- Δημιουργία ταυτότητας για την περιοχή με τη χορήγηση πιστοποιητικού περιήγησης,
- Προσθήκη Υπεραξίας στον επισκέπτη – περιπατητή με το προνόμιο της αρίθμησης του «**Μοναδικού Επισκέπτη**»,
- Βιβλίο Εντυπώσεων σε κάθε κιόσκι και δυνατότητα σχολίου στο Trip Advisor από τους επισκέπτες

- **Marketing Plan**

1. Κατά τον 1^ο χρόνο λειτουργίας και εφόσον προετοιμάσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το σχέδιο δράσης, θα ακολουθήσουμε στρατηγικές σύμφωνα με τις οποίες θα προσδοκούμε τη σταδιακή ανάπτυξη και ωρίμανση αυτού.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ → σκέψη και θεωρητική αποτύπωση

ΟΡΓΑΝΩΣΗ → ετοιμότητα και συντονισμός

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ → εφαρμογή και εκτέλεση

ΕΛΕΓΧΟΣ → βαθμός ορθότητας της διαδικασίας

Πολύ σημαντικό!

Η διαμόρφωση μίας βάσης δεδομένων με καταγραφή και καταχώρηση όλων των περιπατητών ώστε να εξάγουμε χρήσιμα στατιστικά συμπεράσματα όπως:

- Φύλο
- Ηλικιακό φάσμα
- Εθνικότητα
- Πλήθος ανά μονοπάτι
- Πλήθος ανά μήνα
- Ποιες οι ώρες αιχμής

2. Ερωτηματολόγιο συνοπτικό και ευχάριστο διαθέσιμο στους περιπατητές προς συμπλήρωση.
3. Πρόσκληση τηλεπαρουσιαστών από επίλεκτα τηλεοπτικά κανάλια κυρίως της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης όπου υπάρχουν ενεργοί πολίτες – περιπατητές πλέον των 90 εκατ., με ολοκληρωμένη δωρεάν φιλοξενία για την προβολή και διαφήμιση του δικτύου μονοπατιών αλλά και εν γένει το ανοικτό μουσείο των Μετεώρων.

- Διαγραμματική απεικόνιση των μονοπατιών – Χαρτογράφηση:

ΦΩΤΟ 1

ΦΩΤΟ 2

Σας ευχαριστώ θερμά!

Handwritten signature

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ:

- Η χορήγηση του εμφιαλωμένου νερού 500ml προτείνεται να γίνει κατόπιν συνεργασίας με εταιρεία η οποία δραστηριοποιείται στην περιοχή μας και εφόσον υφίσταται.
Η συνεργασία καθώς θα είναι διαχρονική θα συνοδευτεί από διαπραγμάτευση για την εξασφάλιση των καλύτερων όρων.
Επίσης, στην ετικέτα θα αναγράφεται το διακριτικό **METEORA FOOT PATHS** (ενδεικτικό λογότυπο) το οποίο θα είναι σταθερή, πολλαπλάσια και πετυχημένη διαφήμιση!
- Συνεργασία με τη νεοσύστατη Επιτροπή Τουρισμού (εκπροσώπηση από όλους τους φορείς του Δήμου Μετεώρων, της Μοναστικής Κοινότητας των Μετεώρων και των τουριστικών κλάδων – επιχειρήσεων).
- Ιδιαίτερα σημαντική θα είναι η συνεργασία με την Ορειβατική Λέσχη Καλαμπάκας η οποία πλην της τεχνογνωσίας με την οποία θα συνδράμει, διαθέτει και ομάδα διάσωσης ικανή να επέμβει ακόμη και σε ακραία περιστατικά.
- Συνεργασία με την Ξυλογλυπτική Σχολή Καλαμπάκας για την κατασκευή έργων όπως ξύλινες επιγραφές, κάδων κλπ για τον εξοπλισμό των μονοπατιών.
- Η συνεργασία με τις υπηρεσίες της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής ή και λοιπών υπηρεσιών, για την καλύτερη δυνατή λειτουργία του δικτύου.
- Η συνεργασία με τους συλλόγους των καταλυμάτων του Δήμου Μετεώρων θα είναι πολύτιμη προκειμένου να διοχετεύεται η πληροφορία για το δίκτυο μονοπατιών μέσω των υπηρεσιών επικοινωνίας και πληροφόρησης των καταλυμάτων με τους πελάτες – επισκέπτες.
- Σύναψη συνεργασίας με λοιπούς προμηθευτές για τη χορήγηση αναμνηστικών, χαρτών και λοιπών παροχών.
- Η συνέχιση της ήδη άριστης συνεργασίας με το Κέντρο Υγείας Καλαμπάκας για την χορήγηση πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας σε περιπτώσεις που θα κριθεί απαραίτητο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ:

- Ο υπεύθυνος φορέας διαχείρισης με επικεφαλής τον συντονιστή της εν λόγω δράσης διαχείρισης των μονοπατιών, θα πρέπει να προγραμματίζει σε ετήσια βάση το σχέδιο προβολής και προώθησης της εναλλακτικής μορφής τουρισμού όπως αυτή αναπτύσσεται και τεκμηριώνεται στις ανωτέρω σελίδες.
- Σημαντικός άξονας είναι η παρουσία, ως ανεξάρτητη προπαγάνδα, σε θεματικές εκθέσεις του εξωτερικού (ειδικές μορφές τουρισμού με έμφαση στον περιπατητικό και φυσιολατρικό τουρισμό) με κυριότερες εξ' αυτών στην Ουτρέχτη της **Ολλανδίας**, στο Ντίσελντορφ της **Γερμανίας** στο Χέρνινγκ της **Δανίας** κλπ.
- Συνεχή επαφή με διάσημους **tour operators** εναλλακτικών μορφών τουρισμού και **bloggers**. Επίσης, τηλεοπτικές παρουσιάσεις σε **κανάλια outdoor activities** με αφιερώματα των δυνατοτήτων του Δήμου Μετεώρων ως προς τις δυνατότητες που προσφέρει στο επίπεδο αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Η οργάνωση ενός σχεδίου ολοκληρωμένης διαχείρισης και εκμετάλλευσης μονοπατιών δημιουργεί πολλές υποχρεώσεις. Προαπαιτούμενο είναι η σωστή παροχή των αναγραφόμενων και σχεδιαζόμενων υπηρεσιών.

Αυτό προϋποθέτει τη σωστή και συνεχή εκπαίδευση με αποτέλεσμα να χρήζει αναγκαίο η ίδρυση σχολών με κατάρτιση τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και σε πρακτικό.

Η υφιστάμενη συνεργασία με το Δ.ΙΕΚ Τρικάλων (επισημαίνεται η πρόταση για ίδρυση τμήματος, πλην των άλλων, με αντικείμενο **ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΔΟΣ**, όπως αυτό κατατέθηκε και γραπτώς στον διευθυντή της σχολής την 16^η Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους 2020.

Επίσης, το ΕΠΑΛ Καλαμπάκας διαθέτει κατεύθυνση τουρισμού (έχουμε ήδη συνεργαστεί με απόφοιτους οι οποίοι επέλεξαν να ασκήσουν την περίοδο μαθητείας στις δομές του Δήμου Μετεώρων) και η έως σήμερα εμπειρία που αποκομίσαμε μας πείθει για τη επίπεδο των γνώσεων που αποκομίζουν.

Λόγω πολλών επαφών και γνωριμιών, σε προσωπικό επίπεδο (ως απόφοιτος του μεταπτυχιακού προγράμματος Τουρισμού με εξειδίκευση στη Διαχείριση Τουριστικού Προορισμού), με τη διοίκηση του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος με έδρα στη Θεσσαλονίκη και του εργαστηρίου Τουρισμού που διαθέτει, μπορούμε να επιχειρήσουμε να δημιουργήσουμε έναν διάυλο επικοινωνίας και συνεργασίας με το ίδρυμα.

Καθώς το σχέδιο θα ωριμάζει και θα προσελκύει όλο και περισσότερους επισκέπτες – περιπατητές, οι ανάγκες υποστήριξης θα αυξάνονται και εφόσον επιθυμούμε να παρέχουμε υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, πρέπει να αναβαθμιστούμε και σε ακαδημαϊκό επίπεδο.